

ØKONOMISK OPMAALING AV TORVMYRER PAA JÆDEREN

UTDRAG AV DET NORSKE SKOGSELSKAPS AARSBERETNING

HØSTEN 1915 optok *Stavanger amtskogselskap* forberedende arbeide for økonomisk opmaaling av Jæderens torvmyrbeholdninger.

Initiativet til disse undersøkelser var tat av Det Norske Myrselskaps formand, landbruksdirektør *Tandberg*, der ogsaa hadde opsat en arbeidsplan, foreløbig omfattende et herred.

Da resultatene av denne opmaaling maatte bli av stor interesse for skogsakens fremtid i de jæderske distrikter, er der paa andragende fra amtsskogselskapet ydet et bidrag paa kr. 1000,00 av Det Norske Skogselskap til arbeidets paabegyndelse

Ogsaa amtsskogselskapet, landhusholdningsselskapet og en privatmand har ydet økonomisk støtte.

Arbeidet i marken blev sat igang vaaren 1917, og *Nærbø* herred blev valgt som det der skulde gi et midlere resultat, hvad torvmyrbeholdningerne angik.

Det Norske Skogselskaps kontorchef foretok i mai 1917 en inspektion av arbeidet. Ogsaa Det Norske Myrselskaps formand og sekretær samt amtsskogmesteren deltok i denne befarings, der skulde fastslaa arbeidsplanens praktiske brukbarhet for besvarelse av nedenstaaende spørsmål:

1. Hvor stor torvbeholdning har hvert enkelt bruk?
2. Hvor længe vil denne vare under forutsætning av at der til brændsel kun brukes torv?
3. Hvor stor torvmængde kan avgives til salg fra bruket, naar dettes behov skal være dækket for længere tid fremover?
4. Hvis bruket ikke selv har torv, under hvilken avstand maa den da hentes?
5. Fins paa bruket utmark som er fortrinsvis skikket til skogplantning og i saa fald hvor stor?
6. Hvis saadan utmark fins, i hvilken utstrækning vil den i beplantet og fuldt tilvokset stand dække brukets behov for brændsel?

Der foreligger nu indberetning fra amtsskogselskapet om maalingens resultater i *Nærbø*. Disse vil imidlertid bli gjenstand for videre bearbeidelse, og da arbeidet ogsaa vil bli fortsat i andre herreder for at faa et sikrere og mere omfattende grundlag for sakens løsning, har vi fundet det rigtigst at vente med offentliggjørelse av indberetningens detaljer indtil videre.

Under befaringsen, der omfattet saavel øvre som nedre Jæderen, benyttet kontorchefen anledningen til at skaffe sig et overblik over forholdet mellem de tre begreper: dyrkningsland, havneganger og utmark skikket til beplantning.

Kontorchefens syn paa dette er i store træk, at der maa bli et skarpere skille mellsm havneutmark og utmark der kan og bør beplantes. De mange og vidtstrakte heier der karakteriserer øvre Jæderen er som regel saa magre, at de avgir et altfor tarvelig og litet regningsvarende beite, mens de paa den anden side byr ganske gode betingelser for skogplantning, naar man bare kunde komme forbi vanskeligheten med sameiet. Nu kommer man ofte ingen vei, fordi av 10 sameiere kan den ene hindre de 9 andre, om de aldrig saa gjerne vilde plante.

Plantningen paa selve lav-Jæderen vil det ikke bli noget større av, fordi det allermeste av utmarken der er skikket for opdyrking, og det der kunne være tale om at levne skogen er som regel av tarvelig bonitet og liten utstrækning.

Stort set kan man vel si, at Jæderbanen danner et naturlig skille mellom hvad der bør høre jorddyrkingen til og hvad skogsaken bør søke at indvinde. *Vestenfor* banen gaar allerede opdyrkingen sin seiersgang, *østenfor* — i de skraanende heier mot fjeldet maa skogen faa slippe til, for det maa ikke glemmes at der kommer en dag, da Jæderens torvmyrer ikke har mere at gi til brændsel, men maa avløses av skogen.

I enkelte herreder er dette forhold allerede indtraadt, og resultaterne av den økonomiske opmaaling vil bli en god rettesnor for, hvor skogplantningen fortrinnsvis maa gripes kraftig an.

FORTJENESTE AV MYRDIRKNINGEN

UNDER 12. juni har H. M. Kongen utnævnt forand i Bergens Myrdirkningsforening, kontorchef *Edvard G. Fohannesen*, til ridder av 1. klasse av den kgl. St. Olavs orden for fortjenester av myrdirkingen paa Vestlandet.

10000 KR. TIL MYRDIRKNING

SMITH & THOMMESEN, Arendal, har skjænket 10 000 kr. til matøkningen i Nedenes amt. Beløpet skal fortrinnsvis brukes til *myrdirking* og nybrott, samt til innsamling av hjælpefor.
